

BRANKO RUŽIĆ

GALERIJA
FORUM

23. 9 - 16. 10. 1993.

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR
ZAGREB
Teslina 16. tel. 42 11 44

Za izdavača
For the publisher
Direktor
Manager
BOJAN MUNJIN

Urednik kataloga
Catalogue editor
VIŠNJA KNEZOCI

Predgovor
Preface
dr. RADOVAN IVANČEVIĆ

Prijevod na engleski
English translation
VLADIMIR IVIR

Tisak plakata
Printing of posters
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Grafička priprema
Layout Design
ART STUDIO AZINOVIĆ

Tisak kataloga
Printed by
EUROGRAF
ART STUDIO AZINOVIĆ

Naklada
Edition
500 komada

Sponzor
ART STUDIO AZINOVIĆ

BRANKO RUŽIĆ

Svaki put kad se nađem pred nekom novom serijom Ružićevih skulptura, pitam se: što li sve nije probao, što sve nije ostvario? Radio je spomenike žrtvama i buntovnicima, umjetnicima i pticama, brodovima i volovima, portretirao je galeriju znamenitih suvremenika, iskušao je i iskušao se u drvu i kamenu, u bronci i glini, a kada se, nedavno, činilo da je sasvim onemoćao u bolnici, nepokretan uskrsnuo je tehniku papiermachee-a i uskrnuo s njom stvorivši ekspresivni niz raspeća i potresnu grupu neočekivanih spomenika patnjama svojih Slavonaca u suvremenoj ratnoj kataklizmi: da li je itko ikada stvorio išta slično u skulpturi, kao što je golemo truplo željeznog broda-bagera (a od papira) u kojem su ljudi u zbijegu tek sitni šljunak (što je dvostruka asocijacija, prvobitne i sekundarne namjene)?

Ružićeva serija arhitektura-skulptura na ovoj izložbi odgovor je kipara na izazov arhitekture kao volumena. Njegovi drveni modeli kuća i gradova sinteza su iskustva i vizija.

Neke skulpture su asocijativne: tko ne prepoznaje "ušoreno" slavonsko selo ili Dubrovnik kako ga pamtim u zaštitničkoj ruci svetoga Vlaha ili iz aviona?

Neke su sinteza brojnih pojedinačnosti. "Grad" kao ritam zbira volumena kuća, što se samo slute, jer se u zbitoj urbanoj skulpturi - rekli bismo, mediteranskoj - individualiziraju samo krovovi. "Vijećnica" sabire dojmove snažnih i izražajnih masa tolikih Palazzo communale u Italiji.

Treće, najbrojnije skulpture su volumski simboli, materijalizirani pojmovi.

"Mali" i "Veliki Triptih" elementarna su poduka o gradogradnji i iskustvu grada: u gradu je uvijek netko nekome susjed, kuća se druži s kućom i kao "ruku pod ruku" nastupaju u manjim ili većim sastavima i sustavima, stvaraju se bratstva i srodstva kuća, niz. Triptih je klasična urbana forma, tipičan uzorak fragmenta grada: uz onu kuću koju promatraš uvijek ti se neodvojivo nude i one druge dvije uz nju. Ali unatoč tomu -ili baš tako i time - svaka čuva svoju individualnost. Po razlici se i prepoznaju.

"Mali triptih" je dvostruka invencija, jer služeći se otpadnom građom podsjeća i na unutrašnjost kuće (na policu od koje potječe) i na kuću samu: portret cjeline dijelom dijela. Pars partis pro toto. "Kućerina" I i II djeluju sugestivno nesrazmjerom nametljive mase i neznatnih odaha prozorima. Iako takove nigdje ne postoje, naći ćemo ih duboko usađene u našem sjećanju, bez obzira da li se ovaj pojam temelji na vlastitu iskustvu i doživljaju ili na Kafkinu viđenju svijetu.

Ružićeva arhitektura, ma koliko pomaknuta, bolje svjedoči o svijetu oko nas od objektivnih modela projektanskih biroa. Njihova je intencija (i domet) da dočaraju privid kuće: kako će *izgledati* kad bude izgrađena. Ružić, naprotiv, govori o tome kakvi su nam *izgledi* života u kući. Baš tako, na primjer, kako nam to Ružić sugerira svojim "Zatvorom", doživljavamo (ili zamišljamo ili pamtim) zatvor iznutra i izvana.

Grad je dijalektičko jedinstvo volumena i prostora. Arhitekturom masa bez prostora, Ružić je ipak uspio cjelovito izreći svoj i podsjetiti nas na naš doživljaj grada. Ružić istražuje elementarne komponente gradogradnje. Gradbene jedinice grada "Kuće" - u neponovljivom volumenskom ritmu oblika - i "Nulti grad" su onaj obvezni minimum koji još sadrži dinamiku komponenata grada.

Pred svakom novom Ružićevom serijom skulptura pitamo se: zašto uvijek proširuje tematski i problemski krug? I, donekle sa zebnjom, dokad će moći tako? No, iz opusa je evidentno temeljno Ružićevo geslo: sve je skulptura, sve može postati skulpturom, sve se može re-skulpturirati. Sve je, dakle, još pred njim.

Kao što je čitav Ružićev kiparski opus predložak mogućnosti volumskog izražavanja, koje odlikuje sažetost, zbitost i jezgrovitost, tako su mu i kompozicije u plohi-koje prvi put izlaže - jednako sažete, dosljedno i uporno plošne, kompatibilne arhitektonskim modelima kao njegov plašt razvijen u plohi. Ali, umjesto u službi planimetrije u čast estetike.

R a d o v a n i v a n ě v i ć

Whenever I face a new series of Ružić's sculptures, I cannot but wonder: is there anything that he has not tried yet, anything that he has not realized? He has built monuments for war victims and rebels, artists and birds, ships and oxen. He has produced a portrait gallery of distinguished contemporaries, tested the properties of wood and stone and his own ability to work in them. And when he recently seemed incapacitated in the hospital bed, he resurrected the technique of papier-mâché and brought himself back to life with an expressive series of crucifixes and a deeply moving group of unexpected monuments depicting the suffering of his fellow Slavonians in the cataclysm of the present war. Has anyone ever made a sculpture like his hollow shell of an iron dredger barge (made of paper!), in which the fleeing refugees appear as tiny pebbles (an association with a dual, primary and secondary, significance)?

Ružić's series of architectural sculptures presented in this exhibition is the sculptor's response to the challenge of architecture as volume. His wooden models of buildings and cities represent a synthesis of experience and vision.

Some of the sculptures are of an associative kind: everybody can recognize the Slavonian one-street village, or Dubrovnik as we remember it in St. Blaise's protective hand, or as seen from an aeroplane. Others synthesize numerous details. "The City" is a rhythmic collection of volumes of buildings whose separate existence we can only surmise, because only their roofs are individualized in the compact Mediterranean urban structure. "The Town Hall" is a condensation of the powerful and expressive masses of many Italian *Palazzo communale*.

The third and most numerous group of sculptures consists of volumetric symbols, or materialized concepts. "The Small Triptych" and "The Great Triptych" are elementary lessons in urban building and expressions of the experience of life in the city, where one is always a neighbour to another person, where one building always stands together, hand-in-hand fashion with another building, forming small or large compositions or systems, fraternities, kinships, or sequences. The triptych is a classical urban form, a typical sample of a fragment of a city: any building that one chooses to observe is inevitably accompanied by the other two that flank it. But in spite of this, or perhaps because of this, each preserves its individuality. Buildings are recognized by their differences.

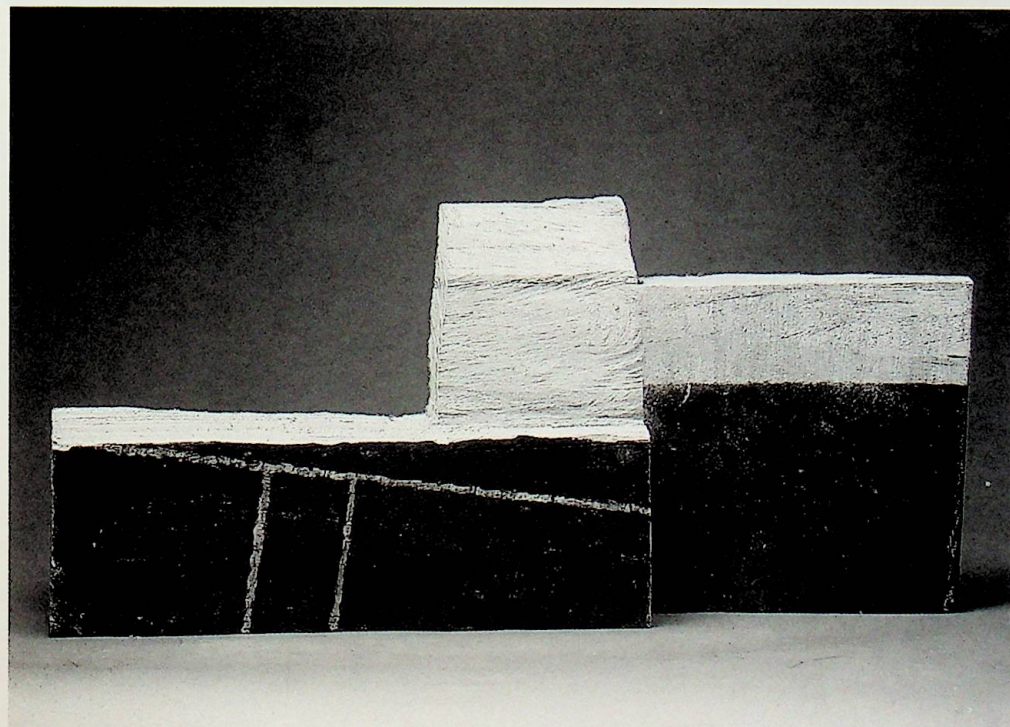
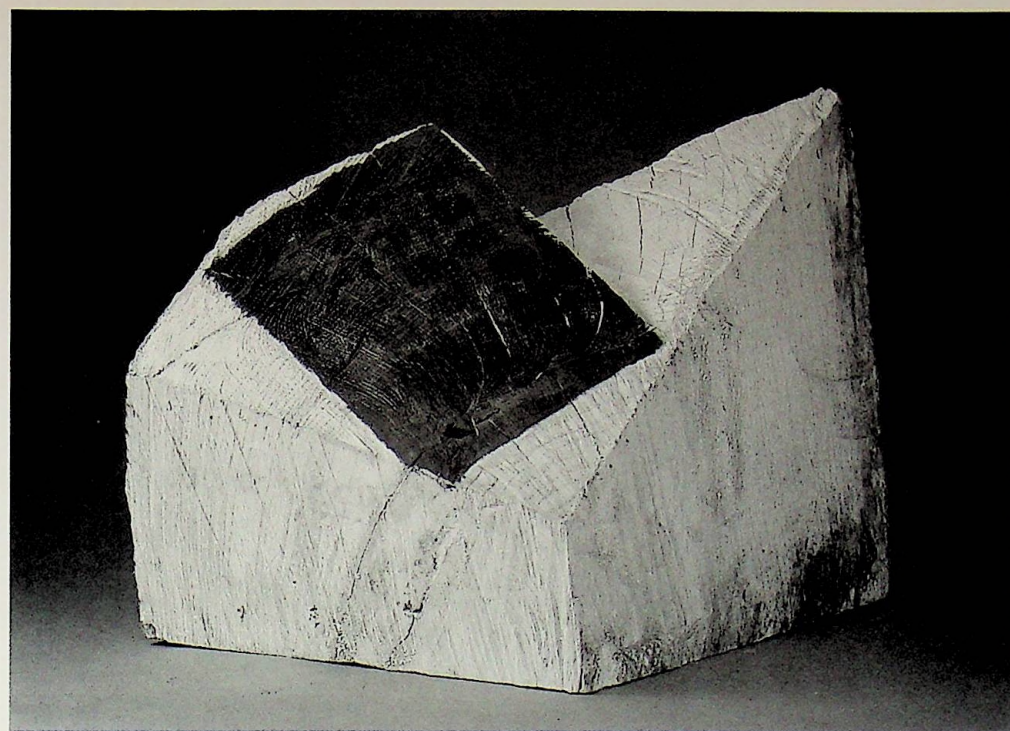
"The Small Triptych" is a double invention: making use of the waste materials, it is reminiscent of the interior of the building (the shelf from which it has been made) and of the building as a whole. It is a portrait of a whole, a part of a part, *pars partis pro toto*. "Huge House I" and "Huge House II" achieve their suggestiveness with the heavy mass of the walls, barely relieved by tiny openings for the windows. Though such buildings do not actually exist, we can find them deeply implanted in our memory, regardless of whether they got there through direct experience or by reading Kafka and absorbing his view of the world. However much removed from reality, Ružić's architecture is a much closer representation of the world around us than are the "objective" scale models coming out of the architectural design offices. Such models are intended -- and this is all they ever achieve -- to evoke the appearance of the proposed building: to show what the building will look like when completed. Ružić, on the other hand, tells us what our prospects of life are in such a building. This, for instance, is what his "Prison" achieves: we experience (imagine, remember) both the interior and the exterior of a prison.

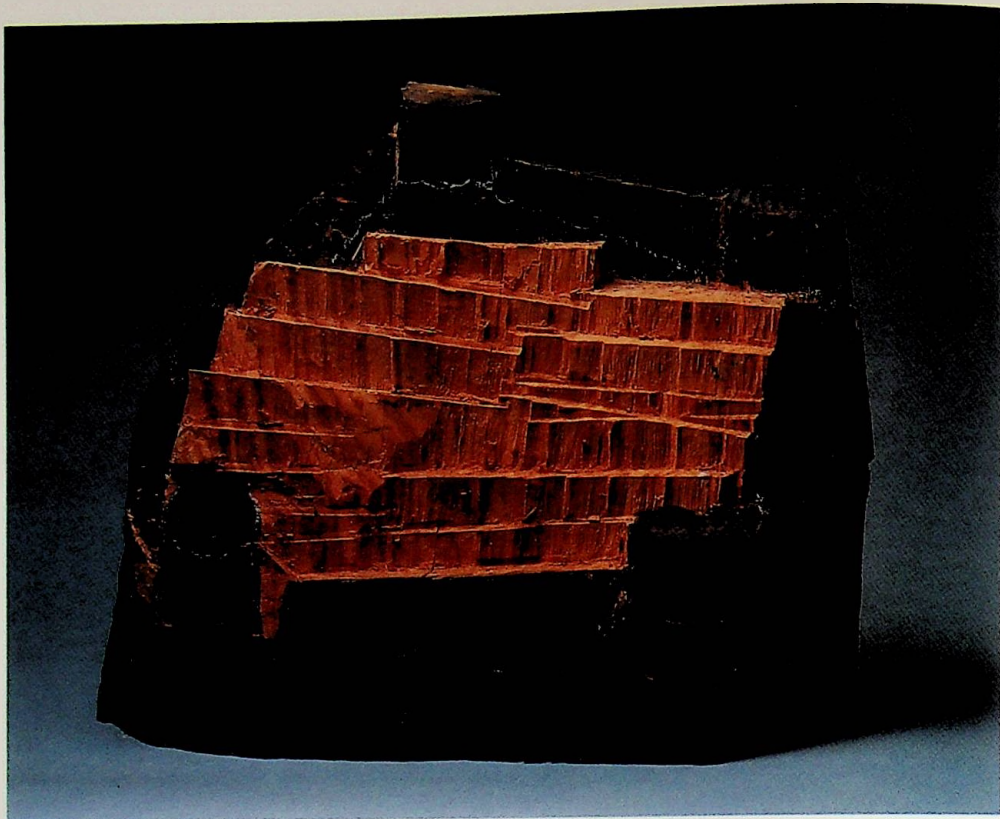
The city is a dialectical unity of volume and space. Ružić's architecture of mass without space is an effective and full expression of his, and a reminder of our, experience of the city. Ružić explores the elementary components that make up a city. "Houses", with the unique volumetric rhythm of forms, and "The Zero City" contain the necessary minimum that still preserves the dynamics of urban components.

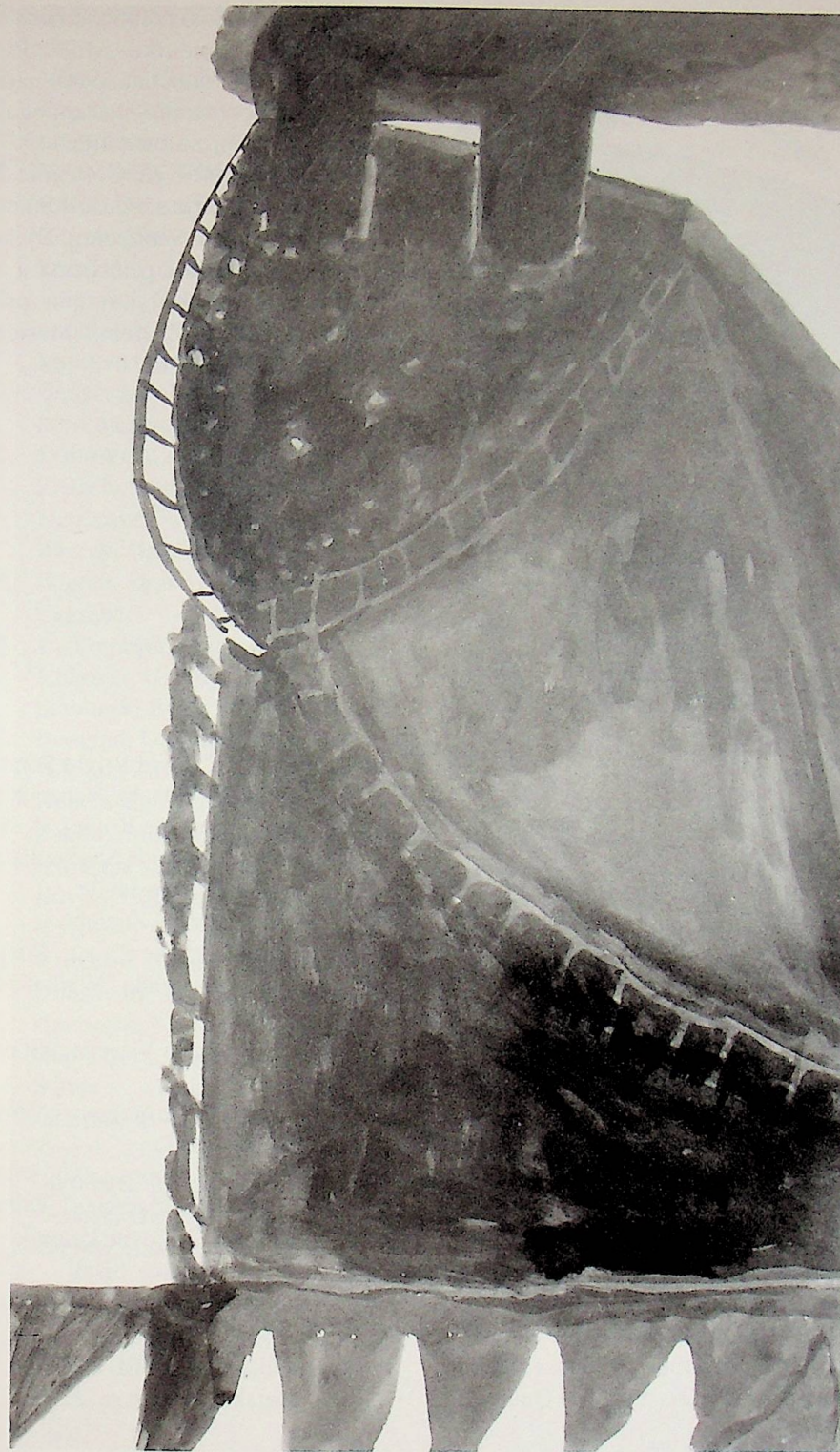
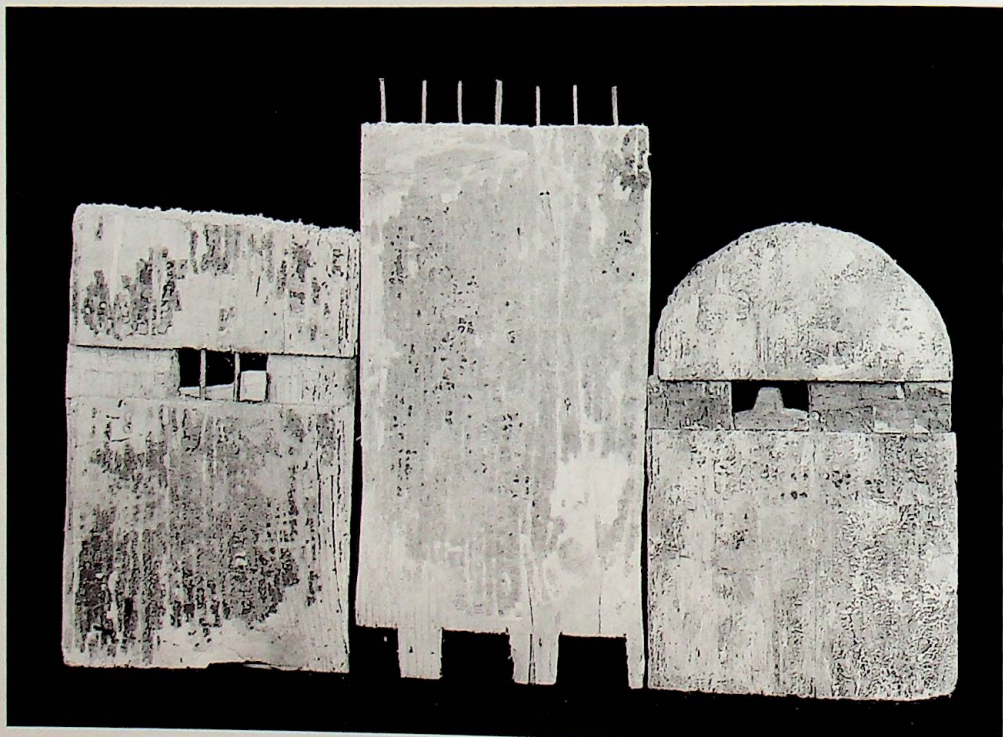
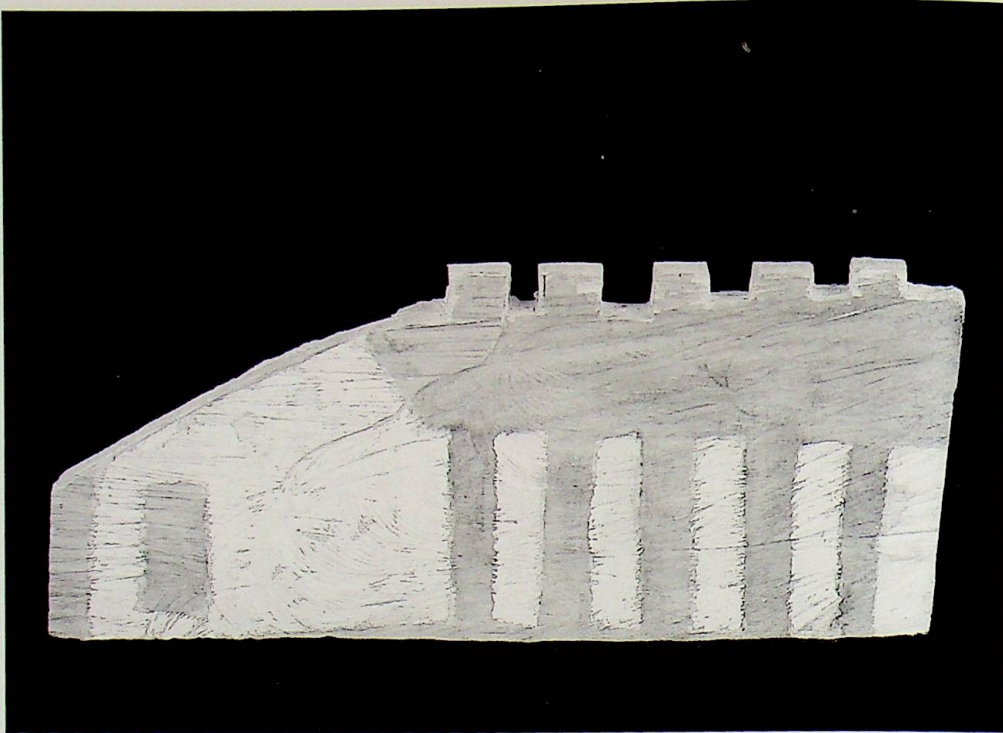
With each new series of sculptures that Ružić produces, the inevitable question arises: why does he constantly expand his thematic scope rather than. And we ask, with a degree of apprehension: how long can he go on like this? But his opus confirms his basic tenet: everything is, or can become, sculpture. Everything can be re-sculptured. Thus, everything is still before him.

Just as Ružić's entire sculptural opus is a product of volumetric exploration, characterized by conciseness, compactness and pithiness, so also his planimetric compositions - exhibited now for the first time - are equally concise, consistently and determinedly planimetric, compatible with his architectural models, as their mantle spread in a two-dimensional plane, not in the service of planimetry this time but in the service of aesthetics.

R a d o v a n i v a n ě v i ć

BIOGRAFIJA

Branko Ružić rođen je 4. III. 1919. u Slavonskom Brodu. Na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu studira kiparstvo (1940-1944) i slikarstvo (1945-1948), a od 1961. profesor je na istoj Akademiji. Bavio se i likovnom pedagogijom pa je 1959. izdao knjigu "Djeca crtaju". Sudjelovao na kiparskim simpozijima u Portorožu (1962), Horicama (1967), Arandelovcu (1968), Labinu (1973), Kikindi (1984) i Sisku (1984). godine 1966. radi u Querceti

skulpturu za Henraux: 1967. dobiva nagradu i izvedbu spomenika Moši Pijade u Beogradu: 1970. dobiva najveću nagradu na natječaju za spomenik Seljačkoj buni Matije Gupca u Gornjoj Stubici: 1967-1977 radi u Querceti skulpturu za Collezione Paoletti: 1971-1979. surađuje s industrijom mramora Naturstein Billen, Wolfsburg. Djela mu se nalaze u muzejima i galerijama u zemlji i inozemstvu, kao i u mnogim privatnim zbirkama. Živi u Zagrebu, Mesićeva 34. Atelje: Voćarska 76. tel. 413-703.

NAGRADE

- 1964. Nagrada "David Bright Fondation" na XXXII bienalu, Venecija
- 1967. Nagrada općine Rovinj. Rovinj Plaketa - nagrada Saveza likovnih umjetnika Jugoslavije
- 1968. Nagrada grada Zagreba
- 1972. Nagrada općine Rovinj. Rovinj
- 1973. Godišnja nagrada "Vladimir Nazor". Zagreb
- 1975. Grand prix na V bienalu Slavonska. Osijek
- 1980. Nagrada Galerije jugoslavenskog portreta. Tuzla
- 1983. Grand prix Dubrovačkog salona "Nikole Božidarevića". Dubrovnik
- 1984. I nagrada "Likovne kolonije željezare Sisak". Sisak
- 1986. Republička nagrada za životno djelo "Vladimir Nazor"
- 1988. Velika nagrada III. triennala hrvatskog kiparstva. Zagreb

VAŽNIJE SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1951. Vinkovci, Gradski muzej
- 1963. Zagreb, Galerija suvremene umjetnosti
- 1964. Venecija, XXXII bienale (Čelić, Ružić, Debenjak)
- Zürich, Obere Züne (Černe, Damjanović, Ružić)
- 1969. Vinkovci, Galerija suvremenih umjetnosti
- London, Circle Gallery
- 1970. Beograd, Salon Muzeja savremene umetnosti
- 1972. Dubrovnik, umjetnička galerija Zagreb, Moderna galerija
- 1975. Hannover, "Tiergarten 105" Zagreb, Galerija Forum
- 1976. Zagreb, Društvo arhitekata grada Zagreba
- 1978. Budimpešta, Mücsarnok
- 1979. Vukovar, Galerija umjetnina Slavonski Brod. Salon Becić
- 1982. Beograd, Umjetnički paviljon "Cvijeta Zuzović"
- 1983. Dubrovnik, Umjetnička galerija Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt. Izložbeni salon
- Rovinj, Galerija zavičajnog muzeja Rovinj
- 1986. Varaždin, Galerija slika, Varaždin
- 1987. Dubrovnik, Galerija međunarodnog slavističkog centra SR Hrvatske
- 1989. Banja Luka, Umetnička galerija Sarajevo, Muzej XIV zimskih olimpijskih igara
- 1990. Zagreb, Moderna galerija Ljubljana, Mestna galerija
- 1992. Geneve, Galerije Kara
- 1993. Zagreb, Galerija Forum

SKULPTURE I SPOMENICI NA JAVNIM MJESTIMA

- Spomenik Moši Pijade, Beograd
- Korablja, Vijećnica grada Zagreba
- Ljudi, Trg slobode u Osijeku
- Vinkovačke jeseni, Vinkovci
- Čudo u Milanu, Trg u Fallersleben. Njemačka
- Fontana s pticama, Wolfsburg. Njemačka
- Kolekcija skulptura Paoletti, Forte dei marmi. Italija.
- Spomenik palim Zagrepčanima. Dotršćina

KATALOG DJELA

1. KUĆE. 1992. drvo, v. 42 cm
2. PLOVI GRAD. 1992. papir, d. 46 cm
3. GRAD. 1992. drvo, d. 87 cm
4. DUBROVNIK. 1992. papir, d. 72 cm
5. OBLAK. 1992. papir, v. 45 cm
6. TRIPTIH I. 1993. drvo, d. 42 cm
7. TRIPTIH II. 1993. drvo, d. 93 cm
8. ZATVOR. 1993. drvo, v. 67 cm
9. UŠORENA I. 1993. drvo, d. 55 cm
10. UŠORENA II. 1993. drvo, d. 58 cm
11. KUĆERINA I. 1993. drvo, v. 41 cm
12. KUĆERINA II. 1993. drvo, d. 40 cm
13. CRNA. 1993. drvo, v. 46 cm
14. CRNO-BIJELA I. 1993. drvo, d. 60 cm
15. CRNO-BIJELA II. 1993. drvo, d. 60 cm
16. CRNO-BIJELA III. 1993. drvo, d. 62 cm
17. VIJEĆNICA. 1993. drvo, v. 79 cm
18. NULTIGRAD. 1993. drvo, d. 60 cm
19. BRDO. 1993. drvo, d. 60 cm

CRTEŽI I-XV

ČLANOVI GALERIJE FORUM MEMBERS OF THE FORUM GALLERY

KOSTA ANGELI RADOVANI
BELIZAR BAHORIĆ
JOSIP DIMINIĆ
IVO FRIŠČIĆ
RAUL GOLDONI (1919-1983)
STANKO JANČIĆ
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
ZLATKO KESER
EUGEN KOKOT
ANTE KUDUZ
FERDINAND KULMER
IVAN LOVRENČIĆ
EDO MURTIĆ
DALIBOR PARAĆ
ŠIME PERIĆ
OTON POSTRUŽNIK (1900-1978)
NIKOLA REISER
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU EXHIBITIONS IN THE FORUM GALLERY

FERDINAD KULMER
GIUSEPPE ZIGAINA
LAZAR VOZAREVIĆ
JOAN MIRO
NIKOLA REISER
EDO MURTIĆ
IVAN LOVRENČIĆ
ZLATKO PRICA
IVO ŠEBALJ
VASKO LIPOVAC
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
ACHILLE PERILLI
OTON POSTRUŽNIK
EMILIO VEDOVA
FRANO ŠIMUNOVIĆ
KSENIIJA KANTOCI
STEVO BINIČKI
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
RICHARD MORTENSEN
IVO FRIŠČIĆ
VIRGILIJE NEVJESTIĆ
MILIVOJE NIKOLAJEVIĆ
LOJZE SPACAL
TONI BENETTON
BOŠKO PETROVIĆ
LJUBOMIR PERČINLIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ
JOSIP DIMINIĆ
ANTE JAKIĆ
NIKOLA KOYDL
RAUL GOLDONI
PREDRAG NEŠKOVIĆ
DALIBOR PARAĆ
PETAR HADŽI BOŠKOV
BOGDAN BOGDANOVIĆ
ALBERT KINERT
MILE SKRAČIĆ
SPASE KUNOVSKI
BORO MITRIČESKI
FADIL VEJZOVIC
PIERO TARTICHIO
VLADIMIR STRAŽA
BELIZAR BAHORIĆ
BRANKO RUŽIĆ
GRAFIČARI IZ HAMBURGA
SU VREMENI UMJETNICI IZ SR
MAKEDONIJE
MERSAD BERBER
MIODRAG B. PROTIĆ
STANKO JANČIĆ
ANTE KAŠTELANČIĆ
ROBERT RAUSCHENBERG
KOSTA ANGELI RADOVANI
OTO LOGO
MILAN KONJOVIĆ
PETAR MAZEV
GUALTIERO MOCENNI
LJUBOMIR KARINA
RATKO JANJIĆ-JOBO
STOJAN ČELIĆ
ISMAR MUJEZINOVIĆ
EUGEN KOKOT
ŽIVA KRAUS
MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ
MAJA DOLENCIĆ-MALEŠEVIĆ
DRAGO TRŠAR

ANDREJ JEMEC
ELIZABETH FRANZHEIM
SU VREMENA UMJETNOST KOSOVA
JEAN MESSAGIER
TADEUS LAPINSKI
IVO KALINA
MATKO TREBOTIĆ
GRUPA MLADIH AUTORA IZ
ZAGREBA
ANTE MARINOVIĆ
MUSLIM MULLIQI
AGIM CAVDARBASHA
OLGA JANČIĆ
ZLATKO KESER
DURO PULITKA
SLAVKO KOPAČ
SHYQRI NIMANI
LUKŠA PEKO
BORIS DOGAN
DORA KOVAČEVIĆ
SOFIJA NALETILIĆ-PENAVUŠA
GLIGOR ČEMERSKI
JOSIP BIFFEL
KUZMA KOVAČIĆ
STANKO POSAVEC
ENGJELL BERISHA-BEFRE
DUŠKO ŠIBL
LJUBOMIR STAHOV
DURO SEDER
ŠIME VULAS
JASNA MARETIĆ
ŠPANIJSKO KIPARSTVO MULTIPLA
TRINAEST SOVJETSKIH GRAFIČARA
MIRO VUCO
RODOLJUB ANASTASOV
CARLO CIUSSI
KAŽIMIR HRASTE
KLAVDIJ TUTTA
GIORGIO BORDINI
ZLATKO KAUZLARIĆ-ATAČ
VATROSLAV KULIŠ
STEVAN LUKETIĆ
IVAN LESIAK
JAPANSKA GRAFIKA
ZLATKO ŠIMUNOVIĆ
METKA KRAŠOVEC
NELLA BARIŠIĆ
NANE ZAVAGNO
ANTUN BORIS ŠVALJEK
MLADEN KARAN
MARCELA MUNGER
LJUBO BABIĆ
PERUŠKO BOGDANIĆ
VLADIMIR GAŠPARIĆ-GAPA
JOSIP TROSTMAN
BORIS BUČAN
MOJCA SMERDU
EDIN NUMANKADIĆ
IVAN KOŽARIĆ
MATKO MUJIĆ
ŽELJKO KIPKE
NADA ŠKRLIN
IVO PRANČIĆ
IGOR RONČEVIĆ
ŠIME PERIĆ
NENAD VORIH
LOVRO ARTUKOVIĆ
SINIŠA MAJKUS